Akademie výtvarných umění v Praze

Studijní program Výtvarná umění

Ateliér Kresby

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vnitřní Vizuální Podoba
Inner Visual Form

Vypracoval*a: Matěj Pokorný

Vedoucí diplomové práce: Martin Gerboc, Jiří Petrbok

Oponenta diplomové práce: Filip Kazda, DiS.

Akademický rok 2022/2023

Téma mé diplomové práce by se dala rozdělit do několika úrovní. Počáteční bylo propojení médií socha a malba. To, jak by mělo ideální propojení sochy a malby vypadat jsem chtěl touto prací zjistit, neměl jsem konkrétní představu a vnímal jsem to jako výzvu. V současné době, můžu říci, že tato výzva bude dlouhodobější proces, a mou Diplomovou prací jsem toto téma teprve odstartoval.

Obsahem soch je pak dualita muže a ženy, a jejich propojení a návaznost. Vně procesu jsem si ale uvědomil, že stěžejní jsou pro mě spíše mé vnitřní pochody a proměna mých přesvědčení, což jsem si v době, kdy jsem na sochách začal pracovat neuvědomoval. Figura muže a ženy se tak pro mě staly pouze symbolem skrz které vyjadřuji tyto procesy. Představoval jsem si obraz v prostoru, první reliéf jsem modeloval s představou, že si namodeluji plátno, a to pak domaluji. Proto je reliéf obdélníkový, aby byl bližší tvaru obrazu. Tyto sochy jsou mými prvními sochami po pěti letech od doby mého přestupu z ateliéru Lukáše Rittsteina, takže jsem sochařské řemeslo částečně zapomněl a užíval jsem si proces znovuobjevování tohoto přístupu.

Jako materiál pro finální sochu jsem zvolil beton, přišel mi vhodný svou hrubostí a masivitou k modelaci. Došlo k několika technologickým chybám, takže finální odlitek nedosahuje uspokojivých kvalit. Držel jsem se představy obrazu v prostoru, takže jsem beton koloroval, výsledek ale nebyl uspokojivý, a proto jsem se rozhodl držet se jednoty hmoty a reliéf sjednotím šedou patinou. Dalším materiálem, který jsem zvažoval a přitahoval mě byl acrystal, ten byl ale velmi drahý ale věřím, že si ho v budoucnu zkusím. Jde o netoxický a jednoduše zpracovatelný materiál připomínající (umělý) kámen, láká mě na něm přesnost a jemnost.

Na druhém reliéfu jsem si řekl, že nebude jediný centimetr čtvereční zbytečný. Celou plochu jsem pokryl expresivní modelací a rostlinstvo jsem namodeloval živěji a po celém jejím rozměru. Figura má lidštější a zoufalejší expresi. Beton jsem nekoloroval a nechal jsem ho v jeho přirozeně bílé barvě. I u tohoto reliéfu došlo k technologickým chybám, ale v porovnání s předchozím reliéfem mnohem menším. Některé části formy nebyly úplně dokonale na separované, a poroto se na pár místech socha „zprašuje“. To znamená, že sádrová forma z betonu příliš rychle vysála vodu, a narušila se chemická reakce cementu. Písek tedy nedrží pohromadě tak jak by měl, a jednotlivá zrníčka odpadávají.

Tématem, které bylo mou hlavní motivací k realizaci sochy, je uvědomění si a identifikování určitých životních vzorců a přiznání si, že je člověk vláčen svými zvyky. Boj sám se sebou, a pokus o překonání něčeho v čem je člověk svým vlastním vězněm. Šlahouny obepínají figury a vysávají z nich život, stejně jako člověka vyčerpávají a pomalu zabíjejí jeho vlastní zlozvyky. Jde o vizualizaci a expresi zoufalství z toho, do jakých situací se člověk sám dostává, a nevolí s nimi bojovat.

Otázka vzepření se sama sobě, a o odvaha bojovat s tím co člověk sám stvořil.
Věřím, že každý člověk vytváří určitou stopu svého rozhodování a u výtvarného umění je to vidět na jednotlivých dílech umělce, čemuž věřím, že je to, co dělám já. Každý můj obraz, socha, objekt nebo video reprezentuje jakýsi útržek širšího celku, který reprezentuje to, čím jsem poháněn a tvůrčím způsobem inspirován. Nerad tedy pojmenovávám obsah konkrétního díla a přiřazuji jim konkrétní význam, protože myslím, že na to je ještě stále příliš brzy. Můžu říct, nad čím jsem během tvorby přemýšlel a co jsem považoval za důležité životní téma, ale to rozhodně není něco, co bych označil za stěžejní bod. Je možné, že jsem během tvorby přemýšlel nad něčím, ale v díle jsem zpracoval úplně jiné téma/myšlenku čehož si všimnu až s časovým odstupem kdy nad to budu mít nadhled.
Celkově bych mou diplomou práci zhodnotil spíše pozitivně, zapomněl jsem na to, jak jsou technologické chyby a nedostatky u tohoto procesu časté, a řemeslně náročné. To je ale nakonec to, co mě na tom přitahuje nejvíce. Když člověk pracuje na soše, tak musí být odhodlaný a houževnatý. Také jsem si uvědomil, že spojovat obraz a sochu je dlouhodobější plán, a nebude to tak jednoduché. Po Akademii se budu dále věnovat soše a pokusím se ji více do hloubky pochopit, abych se potom mohl pokusit tyto dvě média přirozeným a kvalitním způsobme spojit. Můj původní plán spojit obraz a sochu nevyšel. Při práci na prvním reliéfu jsem se o toto propojení ještě pokoušel, ale když jsem ho dokončil, uvědomil jsem si, že na toto propojení příliš spěchám. Posledních několik let jsem se věnoval především malbě, a videu a na sochu jsem zcela zanevřel. Bylo ode mne naivní myslet si, že s takhle velkou časovou prodlevou budu ovládat sochařské principy dostatečně obratně abych je dokázal spojit s malířskými principy mne vlastním. Uvědomil jsem si, že na to abych se mohl pouštět do takovéto výzvy musím obě média ještě mnohem více pochopit do hloubky, a to mi přijde jako zásadní zjištění. Jako největší chybu bych si tedy vytkl naivitu toho, že jsem si myslel, že to půjde takhle rychle, a potom technologické nedostatky způsobené tím, že jsem dělal sochy po pěti letech.